

POSELSTVÍ SVATÉHO OTCE BENEDIKTA XVI. K XCII. SVĚTOVÉMU DNI MIGRANTŮ A UPRCHLÍKŮ
(15. LEDNA 2006)

„Migrace: znamení času“

Drazí bratři a sestry!

Je to čtyřicet let od momentu kdy byl završen II. vatikánský koncil, jehož bohaté učení prostupuje mnohá pole života církve. Zvláště pastorální konstituce *Gaudium et spes* rozvinula pozornou analýzu komplexní skutečnosti současného světa, když hledala vhodné cesty, aby lidem dneška přinesla evangelijní poselství. Za tímto účelem, otcové koncilu přijali pozvání blaženého Jana XXIII. a zavázali se zkoumat znamení času a vysvětlovat jej ve světle evangelia, aby přinesli novým generacím možnost odpovědět vhodným způsobem na věčné otázky po smyslu přítomného a budoucího života a na správné uspořádání sociálních vztahů (srov. *Gaudium et spes*, č. 4). Mezi rozpoznatelné znamení času současnosti jistě patří migrace, fenomén, který nabyl velkých rozměrů během nedávno završeného století. Ta se stala důležitou vlastností trhu práce na světové úrovni a důsledkem mimo jiné, silného tlaku globalizace. Samozřejmě, na toto „znamení času“ mají vliv různé složky. To ve skutečnosti obsahuje migraci jak vnitřní, tak mezinárodní, násilnou a dobrovolnou, zákonnou a nezákonnou, podřízenou také nešťastnému obchodu s lidskými bytostmi. Nemůže být zapomenuta kategorie zahraničních studentů, jejichž počet ve světě vzrůstá každým rokem.

S ohledem na ty, kteří emigrují z ekonomických důvodů, je záslužné, aby byla odhalena nedávná skutečnost „feminizace“ tohoto fenoménu, neboli v něm rostoucího podílu žen. Ve skutečnosti, to byli dříve především muži, kdo emigroval, i když ženy nikdy nechyběly. Vydávaly se na cestu především proto, aby doprovodily své manžely či otce anebo aby se k nim připojily až tam, kde se ti mužové právě nacházeli. Dnes, i když se nadále vyskytují početné případy tohoto druhu, se ženská emigrace stává čím dál více autonomní, protože ženy samy překračují hranice vlasti a hledají zaměstnání v cílové zemi. Někdy se také migrující žena stává hlavním zdrojem příjmu vlastní rodiny. Přítomnost žen je fakticky zaznamenávána převážně v sektorech, které nabízejí nízké mzdy. Jestliže jsou tedy pracovní migranti zvláště zranitelní, jsou ženy mezi nimi ještě zranitelnější. Nejčastější pracovní prostředí žen se skládá kromě domácí práce z asistence starším lidem, z péče o nemocné osoby a ze služeb které se týkají hotelového pohostinství. V těchto oblastech jsou křesťané povoláni k tomu, aby byl vyzkoušen jejich závazek vůči správnému jednání k migrující ženě, s ohledem na její rodinu a s uznáním jejích stejných práv.

Je vhodné v tomto kontextu zmínit obchod s lidskými bytostmi – a především se ženami – kterému se daří tam, kde jsou nedostačující příležitosti pro zlepšení vlastních životních podmínek, nebo jednoduše pro přežití. Pro obchodníka je pak jednoduché nabídnout vlastní „služby“ obětem, které často ani zdaleka netuší, čemu poté budou muset čelit. V takových případech to jsou ženy a dívky, které jsou určeny k tomu, aby byly

vykořisťovány prací, téměř jako otrokyně a nezřídka také v sexuálním průmyslu. Jelikož zde nemůžeme propracovat analýzu důsledků takové migrace, hlásím se k odsouzení již vyjádřenému Janem Pavlem II. proti „rozšířené hédonistické a obchodní kultuře, která podporuje systematické vykořisťování sexuality“ (*Lettera alle Donne [Dopis ženám]*, 29. června 1995, č. 5). Zde je celý program spásy a osvobození, ze kterého se křesťané nemohou vymanit.

S ohledem na další kategorii migrantů, žadatelů o azyl a uprchlíků, bych chtěl poukázat na to, jak se všeobecně činí problém z jejich vstupu do jiné země, ale nikdo se již netáže po důvodu jejich útěku ze země původu. Církev se dívá na tento svět utrpení a násilí očima Ježíše, který byl pohnut lítostí, když viděl toulavé zástupy, které byly jako ovce bez pastýře (srov. Mt 9,36). Naděje, povzbuzení, láska a rovněž „fantazie lásky“ (Apoštolský list *Novo millennio ineunte*, 50) musí být podnětem k novému závazku, lidskému a křesťanskému, který vede k pomoci těmto bratřím a sestrám v jejich utrpení. Jejich původní církve jistě neopomenou projevit svou starostlivost a pošlou asistenty stejného jazyka a kultury v dialogu lásky s partikulárními církvemi, jenž přijímají.

Ve světle dnešních „znamení času“ také zasluhuje zvláštní pozornost fenomén zahraničních studentů. Jejich počet, díky „výměnám“ mezi různými univerzitami, zvláště v Evropě, zaznamenává konstantní nárůst, s čímž souvisí následné problémy, a to nejen pastorační, které církev nemůže zanedbat. To se týká zejména studentů pocházejících z rozvojových zemí,

pro které může univerzitní zkušenost znamenat výjimečnou příležitost pro duchovní obohacení.

Ve svolávání Boží pomoci na ty, jenž pohnuti touhou podílet se na povýšení budoucí spravedlnosti a pokoje ve světě, vydávají svou energii na poli pastorační a služby lidské mobility, všem posílám, jako svědectví vcítění, zvláštní apoštolské požehnání.

Vatikán, 18. října 2005